

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 681/2020
17.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Раде Митровић, адвокат из ..., против туженог ОЗЗ „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Мирослав Савић, адвокат из ..., ради раскида уговора и накнаде штете, одлучујући о сукобу стварне надлежности између Основног суда у Лесковцу, Судска јединица Власотинце и Трговинског, сада Привредног суда у Лесковцу, на седници одржаној 17.12.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овом предмету, **СТВАРНО ЈЕ НАДЛЕЖАН** Основни суд у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу.

Образложење

Трговински суд у Лесковцу, решењем П 361/2003 од 18.11.2009. године, огласио се стварно ненадлежним за поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења списе предмета уступи Општинском суду у Власотинцу, као стварно и месно надлежном суду. У образложењу је указао, да је тужилац као власник грађевинске радње „ВВ“ поднео тужбу против туженог „ББ“ ОЗЗ, ради раскида уговора и исплате надокнаде за изведене радове. Затим, да је у току поступка утврдио, да је тужилац одјавио занатску радњу и да је Одељење за јавне службе и финансије Општине Власотинце, решењем од 29.12.2004. године, брисало из регистра радњи оснивача АА из ..., тужиоца и да је тужилац поднеском од 18.10.2009. године преиначио тужбу, тако што је као тужиоца означио АА, као физичко лице, због чега је на основу одредби члана 12. став 1. тачка 2а. Закона о судовима и одредби члана 16. став 1. и 2. и члана 17. став 1. Закона о парничном поступку, одлучио као у изреци.

Привредни апелациони суд у Београду, решењем Пж 5988/2010 од 09.04.2010. године, одбио је као неосновану жалбу туженог и потврдио решење Трговинског суда у Лесковцу П 361/2003 од 18.11.2009. године. У образложењу је указао да, ако у току парничног поступка означеној странци, предузетнику, престане ово својство, то представља промену околности због којих је надлежан други суд различите врсте, јер је трговински, сада привредни суд, суд посебне надлежности, а општински, сада основни суд, суд опште надлежности, због чега ће се применом члана 15. став 2. Закона о парничном поступку, трговински (привредни) суд огласити стварно ненадлежним и уступити предмет општинском, сада основном суду, како је то правилно поступио првостепени суд. Затим, да је странка, тужилац, од почетка овог спора у суштини било физичко лице, али као власник радње и док је радња постојала, стварно надлежан за

решавање спора је био трговински, сада привредни суд, али да после брисања радње из регистра, као странка и даље остаје физичко лице, бивши власник радње, који за обавезе радње одговара целокупном својом имовином. Међутим, због престанка радње мења се стварна надлежност суда и за решавање спора је надлежан општински, сада основни суд, као суд опште надлежности.

Основни суд у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу, није прихватио стварну надлежност, већ је уз допис П 8276/20 од 13.11.2020. године, списе предмета доставио Врховном касационом суду, ради одлучивања о сукобу надлежности између судова разне врсте. У образложењу је указао, да је пуномоћник туженог у поднеску од 31.10.2019. године истакао приговор стварне надлежности Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу. Затим, како је датум подношења тужбе одлучан за оцену постојања стварне надлежности, а о чему је суд дужан да пази по службеној дужности током целог поступка, те да је током поступка тужилац означен као физичко лице, не може да утиче на то да се Привредни суд у Лесковцу огласи стварно ненадлежним судом, због чега сматра да није надлежан за поступање у овој парници, већ Привредни суд у Лесковцу, као суд који се огласио стварно ненадлежним.

Врховни касациони суд је одлучујући о сукобу стварне надлежности на основу одредбе члана 22. став 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14, 87/18 и 18/20), који се у конкретној ситуацији примењује на основу одредбе члана 506. став 2. овог ЗПП, а у вези одредбе члана 30. став 2. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, бр. 116/08, 104/09, 101/10, 31/11, 78/11, 101/11, 101/13, 40/15, 106/15, 13/16, 108/16, 113/17, 65/18 - УС, 87/18 и 88/18 - УС), утврдио да је за поступање у овом предмету стварно надлежан Основни суд у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу.

У овој парници тужба је 28.03.2003. године поднета тада Трговинском суду у Лесковцу. У тужби тужилац је означен као грађевинска радња “ВВ“ из ..., а тужени као ОЗЗ „ББ“ из ... . Предмет тужбеног захтева је раскид уговора закљученог између парничних странака 08.04.2003. године и исплата одређеног новчаног износа. Тужени је 16.12.2005. године поднео противтужбу тада Трговинском суду у Лесковцу, ради исплате одређених новчаних износа. Тужилац је у поднеску од 20.10.2009. године, тужиоца означио као АА из ... .

Апелациони суд у Нишу, решењем Гж 6545/18 од 11.07.2019. године је укинуо пресуду Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 7752/10 од 12.07.2018. године, у ставу првом изреке (којим је делимично усвојен тужбени захтев тужиоца АА из ... против туженог и утврђено да уговори између странака бр. 572/1 од 02.09.2002. године и уговор између истих странака број 175/1 од 08.04.2002. године сматрају раскинутим, а тужени обавезује да исплати тужиоцу на име изведених уговорених и допунских радова и неисплаћених грађевинских радова на објекту стамбене зграде у ..., у улици ... и објекту у улици ... и ..., укупан новчани износ од 6.576.348,99 динара, заједно са законском затезном каматом, рачунајући од 20.02.2018. године, као дана вештачења па све до коначне исплате), ставу трећем изреке (којим је усвојен тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да на име трошкова обезбеђења доказа у предмету Општинског суда у Нишу Р 123/03 исплати износ од 9.900,00 динара, као и трошкове обезбеђења доказа од стране истог суда у предмету Р 131/03 у износу од 12.900,00 динара, са законском затезном каматом, рачунајући од дана подношења тужбе па све до исплате), ставу четвртном изреке (којим је одбијен као

неоснован противтужбени захтев, којим је тужени тражио да се обавезе СТР и ГЗР „ВВ“ из ..., власника АА, да на име више исплаћених радова на зградама у ... у улици ..., у улици ... и улици ..., исплати износ од 2.425.129,45 динара, са законском затезном каматом од 24.02.2003. године, па све до коначне исплате, као и судске трошкове колико исти буду износили) и у ставу петом изреке (којим је обавезан тужени да накнади тужиоцу трошкове поступка у износу од 685.000,00 динара), и у том делу предмет вратио првостепеном суду на поновно суђење.

Основни суд у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу, решењем П 6009/19 од 08.11.2019. године, огласио се стварно ненадлежним за даље поступање у овом предмету и одлучио да по правноснажности решења списе предмета уступи Привредном суду у Лесковцу, као стварно и месно надлежном суду на даљи поступак и одлучивање. У образложењу је навео да, како у смислу одредбе члана 85. Закона о привредним друштвима предузетник одговара за све обавезе настале у вези са обављањем своје делатности целокупном својом имовином и у ту имовину улази имовина коју стиче са обављањем делатности, што у конкретној ситуацији значи да брисањем предузетника из Регистра привредних субјеката у току спора није околност која доводи до промене стварне надлежности привредног суда, због чега је одлучио као у изреци.

Виши суд у Лесковцу, решењем Гж 2069/20 од 01.10.2020. године укинуо је решење Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу П 6009/19 од 08.11.2019. године и предмет вратио првостепеном суду на поновни поступак. У образложењу је навео да пошто су списи предмета прослеђени Основном суду у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу и Основни суд у Лесковцу је поступао у предмету а није изазвао сукоб надлежности, па није могао да се огласи стварно ненадлежним, због чега је решење морало бити укинато, а да основни суд уколико сматра да су испуњени законски услови да није надлежан да поступа у овом предмету, остаје могућност изазивања сукоба надлежности између њега и суда који му је предмет уступио.

Одредбом члана 15. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/04, 111/09, 36/11 и 53/13 – УС) је било прописано да, суд оцењује по службеној дужности, одмах по пријему тужбе, да ли је надлежан и у којем је саставу надлежан, на основу навода у тужби и на основу чињеница које су суду познате. Одредбом става 2. овог члана, да, ако се у току поступка промене околности на којима је заснована надлежност суда или ако тужилац смањи тужбени захтев, суд који је био надлежан у време подизања тужбе остаје и даље надлежан и ако би услед ових промена био надлежан други суд исте врсте.

Према томе, иако је после подношења тужбе тужилац као предузетник брисан из регистра и у конкретној ситуацији се ради о сукобу надлежности између судова разне врсте, у смислу одредбе члана 22. став 2. ЗПП (сада Основног суда у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу и сада Привредног суда у Лесковцу), како је решење којим се Трговински суд у Лесковцу огласио стварно ненадлежним за поступање у овом предмету постало правноснажно 09.04.2010. године, то Основни суд у Лесковцу, Судска јединица у Власотинцу тек после доношења првостепене пресуде која је делимично укинута од стране Апелационог суда у Нишу решењем Гж 6545/18 од 11.07.2019. године није могао да изазове сукоб надлежности, због чега је стварно надлежан за поступање у овом предмету.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 22. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић